QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)

Seduta ta' nhar it-2 ta' Marzu 2022

Rikors Numru : 37/2020 JPG

Kawza Numru : 19

MM

Vs

SZ

U

Direttur tar-Registru Pubbliku ghal kull interess illi jista jkollu

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' MM noe et datat 14 ta' Frar 2020, a fol 1 et seqq., li jaqra hekk:

Premess illi r-rikorrenti u l-konvenut SZ kellhom relazzjoni, mill-liema relazzjoni twieled il-minuri KM f'X liema twelid gie registrat mir-rikorrenti u ddikjara li l-missier mhux maghruf hekk kif jirrizulta mic-certifikat tat-twelid (DOK A) bin-numru ta' registrazzjoni erbgha t'elef sebgha mija hamsa u tletin (4735) tas-sena elfejn u tnax (2012); u

Premess illi l-imsemmija tarbija giet registrata b'kunjom ir-rikorrenti u cioe' "M"; u

Ighidu ghalhekk il-konvenuti ghaliex din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex:

1. *Tiddikjara li l-imsemmi minuri KM li twieled f'X huwa l-wild naturali tal-konvenut SZ u tordna l-korrezzjonijiet ta' l-att ta' twelid tal-minuri KM f'dan is-sens; u*

2. *Konsegwentement, tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku jhassar minn fuq ic-certifikat tat-twelid tal-minuri imsemmi li jgib in-numru ta' registrazzjoni erbgha t'elef segha mija hamsa u tletin (4735) tas-sena elfejn u tnax (2012) mill-kolonna li tirraprezenta isem u kunjom il-missier, il-kliem "missier mhxu maghruf", u minflok jinserixxi isem u kunjom il-konvenut, il-professjoni jew sengha tal-konvenut, l-eta', post ta' twelid u residenza tal-konvenut kif ukoll isem u kunjom il-konvenut u residenza tal-konvenut kif ukoll isem u kunjom missier il-konvenut u jekk huwiex haj jew mejjet u tordna kull modifika ohra in vista ta' l-ewwel talba u jekk jinhtieg, f'kull att iehor relattiv u sussegwententi;*

3. *Konsegwentement, tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku jhassar kunjom it-tifel minn "M" u minflokk jinserixxi l-kunjom "Z M".*

Bl-ispejjez

Il-konvenuti ngunti minn issa ghas-subizzjoni.

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta ta' tad-Direttur tar-Registru Pubbliku, datata 4 ta' Mejju 2020 a fol 19 et seqq., li taqra hekk:

1. *Illi bla preġudizzju għas-suespost u fil-mertu, l-esponent jistqarr li ma huwiex edott mill-fatti li ġew iddikjarati fir-rikors ġuramentat;*

2. *Illi stante s-suespost, l-esponent jirrimetti ruħu għar-riżultanzi istruttorji u umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tistieden lill-partijiet kollha konċernanti sabiex jissottomettu ruħhom għat-testijiet ġenetiċi kif provdut fl-*

Artikolu 100A tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, u dan sabiex jiġi vverifikat jekk il-konvenut huwiex verament il-missier naturali tal-minuri KM;

3. Illi bla ħsara għas-suespost, f'każ li jintlaqgħu it-talbiet tar-rikorrenti, l-esponent jistieden lill-konvenut SM sabiex permezz ta' nota jippreżenta d-dettalji personali kollha tiegħu, senjatament: (1) In-numru tal- karta tal-identita` tiegħu; (2) Ismu u kunjomu; (3) L-eta` tiegħu meta twieled il- minuri KM; (4) Il-post tat-twelid tiegħu; (5) Il-post ta' residenza tiegħu meta twieled KM; (6) Isem u kunjom missieru; u (7) Jekk missieru kienx għadu ħaj meta twieled KM. Tali informazzjoni hija meħtiega sabiex tiġi eventwalment inserita fl-Att tat-Twelid tal-minuri KM;

4. Illi bla preġudizzju għas-suespost, l-esponent jirrileva illi l-partijiet kontendenti għandhom jiddeċiedu b'mod definittiv liema kunjom għandu jassumi l-minuri KM;

5. Illi finalment u dejjem mingħajr ħsara għal dak hawn fuq espost, l-esponent jissottometti li fi kwalunkwe każ l-azzjoni tar-rikorrenti mhijiex attribwibbli għal xi għemil jew nuqqas ta' aġir tal-esponent u kwindi huwa m'għandux jiġi assoġġettat għall-ispejjeż tal-kawża istanti;

6. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti li qegħdin jiġu inġunti in subizzjoni.

Rat illi ai termini tal-verbal tal-udejnza tal-21 t'Ottubru 2020 *a fol 25* tal-atti, l-intimat minkejja li gie notifikat fis-17 ta' Marzu 2020 (*skond id-dorso a fol 22)* ma intavola l-ebda risposta u ma dehrx. Ghalhekk gie dikjarat kontumaci.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat illi skond il-verbal tal-udjenza tal- 1 ta' Frar 2022 *a fol 38* tal-atti, jidher li l-partijiet kif assistiti jidher illi qablu li l-minuri ghandu jkun maghruf bil-kunjom M Z.

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Rat il-verbal tal-1 ta' Frar 2022 li permezz tieghu l-partijiet iddikjaraw li ma ghandhomx provi ulterjuri x'jipproducu jew trattazzjoni x'jghamlu u jistiednu l-Qorti tghaddi ghas-sentenza;

Ikkonsidrat:

Illi permezz ta' din l-azzjoni l-attrici qed titlob illi l-konvenut SZ jigi dikjarat bhala l-missier naturali tal-minuri KM li twieled f'X, liema twelid gie registrat mir-rikorrenti, u gie dikjarat illi l-minuri huwa iben missier mhux maghruf hekk kif jirrizulta mic-certifikat tat-twelid bin-numru ta'registrazzjoni 4735/2012 *a fol 5* tal-atti.

Din il-kawza hija ghalhekk ibbazata fuq l-artikolu 86A tal- Kodici Civili, li jipprovdi:

> ***"L-omm ta' iben imnissel jew imwieled barra miż-żwieġ li ma jiġix magħruf mill-missier, u dak l-istess tifel, jistgħu f'kull żmien iressqu talba ġudizzjarja biex tiġi stabbilita l-paternità tat-tifel u biex il-qorti tordna r-reġistrazzjoni ta' dik il-paternità fl-atti tal-istat ċivili relattivi."***

Il-Qort rat ukoll illi l-partijiet isottoponew ruhhom ghat-testijiet genetici sabiex tigi accertata l-paternita' tal-minuri b'mod xjentifiku. Il-Qorti taghraf illi f'kazijiet bhal dawn il-prova regina huwa l-ezami xjentifiku tad-DNA. Kif intqal minn din il-Qorti diversament presjeduta:

> ***"...f'kawżi bħal dawn, il-provi xjentifiċi u ġenetiċi huma l-prova reġina u għalhekk il-Qorti tista' tiddependi fuqhom mingħajr analiżi ta' provi oħra u cioe jekk l-attriċi possibilment kellhiex relazzjonijiet sesswali ma' rġiel oħra, oltre l-konvenut…fiż-żmien tal-konċepiment tal-minuri..."***[1]

Il-Qorti rat illi skont ir-rapport guramentat ta' Dr. Marisa Cassar *a fol 34 et seq*, it-testijiet genetici li saru fuq il-konvenut SM u l-minuri KM jistabilixxu illi l-istess konvenut huwa l-missier bijologiku tal-minuri. Illi ghalhekk, u in vista tar-rapport guramentat ta' Dr. Marisa Cassar, il-Qorti tqis illi gie stabbilit b'mod car u inekwivoku, illi l-konvenut Z huwa l-missier bijologiku tal-minuri bint il-partijiet.

---

[1] A B vs C D et, Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) (Rik. Gru. Nru. 79/16) 25 April 2018.

Rigward il-kwistjoni tal-kunjom tal-minuri, li llum ghandu circa disa' (9) snin rat illi l-partijiet kif assistiti waqt l-udjenza tal-1 ta' Frar 2022 *a fol 38* tal-atti, **qablu li l-minuri ghandu jkun maghruf bil-kunjom MZ**. Illi hija l-fehma konsiderata ta' din il-Qorti illi dan ikun fl-ahjar interess tal-minuri sabiex b'hekk il-paternita' vera tal-minuri tkun giustament riflessa fl-att tat-twelid u dan minghajr disturbi kbar fil-kunjom li jistghu jkunu ta' dizagu ghall-minuri li ghandu disa' snin. Illi ghalhekk il-Qorti hija tal-fehma illi huwa fl-ahjar interess tal-minuri illi kunjomu jinbidel minn 'M' ghal' 'MZ.'

Ghar-rigward il-kap tal-ispejjes, ikkonsidrat illi l-kundanna ghall-hlas tal-ispejjez hija regolata mill-ligi u cioe l-artikolu 223 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi hekk:

"(1) Kull sentenza definittiva għandha tikkundanna lit-tellief għall-ispejjeż.

(2) Fil-każijiet kollha, il-qorti tista' tordna li kull parti għandha tbati l-ispejjeż tagħha, meta kull waħda mill-partijiet tkun it-tellief a f'xi punt tal-kawża, jew meta jindaħlu kwistjonijiet diffiċli tal-liġi, inkella għal xi raġuni tajba oħra."

Hawnhekk il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **HLB Falzon & Falzon vs Josette Xuereb deciza mill-Qorti tal-Appell fis-16 ta' Settembru 2004** fejn dwar dan l-artikolu gie spjegat illi:

"Jinsab ritenut illi "minn din id-disposizzjoni esplicita jirrizulta car u manifest li l-Qorti meta tittempera l-ispejjez ma tistax tmur aktar l'hemm milli tordna illi l-ispejjez ma jigux intaxxati; salvi eccezzjoni specjalissimi" (Kollez. Vol XLVIII pI p445; Vol XXXIX pI p340; Vol XXVI pI p173);

Huwa rikonoxxut pero` li jezistu kazijiet li fihom ma tkunx qed issir gustizzja mal-parti proceduralment sokkombenti jekk ma tigix b'danakollu mehlusa ghal kollox mill-ispejjez. Gie infatti enuncjat illi "l-imsemmija disposizzjonijiet tal-ligi taghna ma jidhirx li kkonsidraw dawk ir-regoli bhala normi talment tassattivi u nflessibbli illi ma jippermettux f'certi kazijiet illi l-parti proceduralment vincitrici tehel l-ispejjez kollha" (Kollez. Vol XLIX pI p190). B'ezemplari din is-sentenza ssemmi l-kaz fejn il-proceduri jsiru fl-interess esklussiv tal-attur u l-konvenut ma jkollu l-ebda nteress li jikkontesta u s-sokkombenza tieghu tkun wahda sempliciment formali. Hekk insibu a Vol XXXIII pII p55 illi "jekk l-atturi jridu dikjarazzjoni

> ***mill-Qorti l-ligi ma tipprojbix illi l-Qorti tippresta l-ufficcju taghha biex taghti dik id-dikjarazzjoni pero` a spejjez ta' min jitlobha, jekk il-parti l-ohra ma tikkontestax id-dikjarazzjoni". Ezemplari iehor hu dak fejn l-attur jitlob il-korrezzjoni tal-atti tal-istat civili. Anke hawn di norma l-ispejjez jigu sopportati mill-attur."***

Il-Qorti tosserva illi l-attrici ntavolat il-proceduri odjerni fl-14 ta Frar 2020 u cioe circa sitt (6) snin u aktar mit-twelied tal-minuri. Il-Qorti rat illi minkejja li l-intimat issottopona ruhhu ghat-testijiet genetici relattivi u anke deher ghall-udjenza tal-1 ta' Frar 2022 assistit, huwa naqas milli jintavola risposta u dana minkejja li notifikat. Illi fid-dawl ta' dan kollu, il-Qorti tqis illi l-attrici flimkien ma SZ ghandhom ibaghtu l-ispejjez tal-proceduri kollha ugwalment, inkluz dawk tad-Direttur tar-Registru Pubbliku.

Illi ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talbiet attrici kif gej:

1. **Tiddikjara illi l-intimat SZ huwa l-missier bijoloġiku tal-minuri, KM imwieled f'X lill-attrici MM;**

2. **Tordna lill-konvenut Direttur tar-Reġistru Pubbliku sabiex fiċ-ċertifikati tat-twelid tal-minuri KM, innumerat 4735/2012 fid-dettalji ta' missier it-tarbija, huwa jħassar il-kliem "missier mhux magħruf" u minflok iniżżel id-dettalji tal-konvenut u cioe: SZ detentur tal-karta tal-Identita' Maltija bin-numru Y, imwieled P, u iben JZ li kien haj fil-mument tat-twelid tal-minuri, u li l-konvenut SZ kellu W sena u kien residenti f'X;**

3. **Tordna, illi l-minuri KM ghandu jigi magħruf bil-kunjom *MZ*;**

L-ispejjeż, inkluzi dawk tad-Direttur Registru Pubbliku, ghandhom jigu divizi bejn l-attrici u l-intimat SZ.

Moqrija

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli
Deputat Registratur